

"אורות הפרשה"

עלון פרשת השבוע
כיתה קטנה אבל גדולה

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת וישלח ♦ י"ז כסלו תשע"ג ♦ עלון מספר 15

זמני השבת – שעון חורף

מוצ"ש	הד"נ	ירושלים
17:14	15:59	תל אביב
17:15	16:14	באר שבע
17:16	16:15	

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

העלון יוצא לעילוי נשמת ר' זאב פרלשטיין ז"ל

הרב עובדיה אחיטוב שליט"א

אחרי למעלה מ-20 שנה חוזר יעקב מן הגלות. בחשבון הסופי הגלות אמנם נכפתה עליו, משום שנאלץ לברוח מעשו, אבל היתה לבריחה זו מטרה נוספת, לשאת אשה ולבנות בית. יצחק ורבקה חשבו על שני הדברים. רבקה חששה שעשו יקום על יעקב ויהרגנו, אבל כשבאה ליצחק אמרה לו את הסיבה השניה: "קצתה בחיי מפני בנות חת אם לוקח יעקב כאלה למה לי חיים". ואכן, יצחק פוקד על יעקב ללכת לחרן למקום הורי אמו ולקחת לו משם אשה. אכן גלות קשה אבל יעקב חוזר ממנה שלם, "ויבא יעקב שלם עיר שכם", שלם בגופו שלם בממונו שלם בתורתו. (רש"י)

התהליך הזה חוזר על עצמו אחרי שנים רבות. יעקב זקן. מתאבל על בנו יוסף ימים רבים וממאן להינחם, ואז מגיעה הבשורה "עוד יוסף חי"! כל המשפחה יורדת למצרים, וגם כאן יש שתי סיבות. סיבה אחת גלויה, הרעב כבד בארץ, פעמיים כבר עשו הילדים את הדרך למצרים וחזרה. יוסף משנה למלך מצרים, הוא הממונה לחלק אוכל למצרים ולכל הבאים אליה מכל הארצות, והוא מזמין את אביו וביתו למצרים ואומר: "כי זה שנתיים הרעב ועוד חמש שנים אשר אין חריש וקציר", זו הסיבה הגלויה לירידה למצרים!

אבל, יש גם סיבה נסתרת. הסיבה הנסתרת היא ההבטחה שהבטיח הקב"ה לאברהם בברית בין הבתרים: "ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם וענו אותם.....". כלומר גזירת הגלות קיימת ומחייבת את יעקב בינו לרדת למצרים, "אנוס על פי הדיבור". והנה "לגלות" בחרן יצא יעקב לבדו וחזר עם אחד עשר שבטים. לגלות מצרים ירד יעקב עם בניו ובני ביתו, ועלה משם בעם שלם, "שש מאות אלף רגלי לבד מטף ונשים". זאת אומרת, הרווחנו מגלות מצרים כפי שיעקב "הרוויח" מהשנים אצל לבן הארמי. הלך הוא כי הקב"ה גוזר עלינו גזירות, מעמיד אותנו בנסיונות וקשיים, אבל בסופו של תהליך, הכל נעשה לטובתנו, אנחנו רק נרוויח מכך, בתנאי שנשאר נאמנים כעבדים ומאמינים כבנים.

"כי פדה ה' את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו

ברוך אתה ה' גאל ישראל"

אסיפת הורים כללית ביום שלישי הקרוב כ' כסלו החל משעה 17:00

למשפחת כיתה ט/3 שלוחה ברכת שבת שלום

הסיפור לשבת

פעם נסע החפץ חיים בעגלה עם סוחרים בהמות וסוסים. בכל הדרך שוחחו הסוחרים על שוורים, פרות, סוסים וכדומה, ור' ישראל מאיר ישב שקוע במחשבותיו ולא שם לב לשיחותיהם. פתאום העלה אחר האנשים שיחה על סוחרים אחרים והתחיל ללעוג עליהם. ר' ישראל מאיר כאילו הקיץ משנתו, והעיר להם בנחת: "אחים! עד כה עסקתם בשיחה נאה על הסוסים והשוורים הנוגעת לפרנסתכם, אבל למה עברתם לשוחח בעסקי הבריות? הרי יש בזה עבירות חמורות של לשון הרע ורכילות". שכניו בעגלה, שהיו אנשים פשוטים, חשבו אותו להלך או "משולח" והגיבו בדברי לעג ובז על אשר הוא מתערב בענייניהם ומטיף להם דברי תוכחה. ר' ישראל מאיר לא השיב לגידופיהם והיה נראה כאילו הוא נהנה מכך כיוון שהם הפסיקו בינתיים את שיחותיהם בעניני לשון הרע. לאחר שגמרו ללעוג לו, הם המשיכו לספר על חבריהם. החפץ חיים העיר להם שוב והתחנן לפניהם שידברו על סוסייהם ופרותיהם ולא על חבריהם. כשלא הועילו דבריו הוא ביקש מהעגלון שיוריד אותו מהעגלה. מוטב לו להשאר באמצע הדרך מלשבת בחבורת לצים ולהקשיב לדברי לשון הרע ורכילות.

"שמירת הלשון" - הלכות לשון הרע, כלל ב, סעיף ט'

כל מה שמותר לספר לשון הרע שסופר בפני שלושה, הוא רק לעניין שאין איסור על האמירה בעצמה. אבל אסור ח"ו להוסיף מילה אחת, או להטעים את הסיפור לשומע. כיון שמקלקל בדבריו יותר ממה שהיה אילו היה נודע הסיפור לבד על פי הסברא של סיפור בפני שלושה מתפרסם מעצמו. ועוד שכשמטעים את הסיפור, מוכח שמקבל את הדבר לאמת.

"יפוצו מעיינותיך" יעקב גרוס נ"י בוגר הכיתה

מפגש יעקב ועשיו מעלה כמה תהיות על התנהגותו של יעקב: ביטויים כמו "לאדוני לעשיר", "לעבדך יעקב". חלק מחז"ל מתחו ביקורת על יעקב, אך השאר ראו את זה בפן חיובי. יעקב לא רצה להילחם בעשיו, ולכן עמל כ"כ לפייסו. הביטויים "עבדך", "אדוני" באים להראות כבוד כדי שעשיו יתפייס. האמת היא שלא משנה איזה פירוש ניתן לסיפור הברכות, יצא שיעקב צריך לפייס את עשיו. אך יש פסוק בפרשה הזאת שקצת מוגזמת - (ברא' ל"ג י'): "וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל נָא אִם נָא מִצְאֵתִי חַן בְּעֵינֶיךָ וְלִקְחֵת מִנְּדִי כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פְּנֵי כְּרָאת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתְּרַצְנִי". יעקב אומר לעשיו שהוא נראה כמו מלאך. על ביטוי זה אי אפשר, לומר שזה בשביל נימוסים. יותר מזה, משפט זה הוא ניסיון של יעקב לשכנע את עשיו לקחת את המנחה שלו. אם הוא מלאך, הוא לא צריך את המנחה. ואז הוא לוקח ובזה הוא מוכיח שהוא לא אלוקים. תמוה. אלא שהתשובה היא שיעקב ראה מלאכים בחייו. לפני סיפור המפגש התורה מספרת לנו על ההתקוטטות של יעקב עם ה"איש", שכולנו יודעים מהגן שהוא שרו של עשיו. ביציאה של יעקב מארץ ישראל רש"י אומר שעזבו אותו מלאכי א"י וליוו אותו מלאכי חר"ל. אך המלאכים הכי חשובים שראה יעקב היו המלאכים שראה בחלומם כשהיה בבית אל, שעלו וירדו בסולם (שוב: מהגן). אחד מהם היה מלאך של עשיו (אדום). על זה יעקב אומר לעשיו שהוא דומה למלאך. אותו מלאך שעלה על הסולם וירד בסוף תקופת גדלותו. ולכן הטענה ש"תיקח את המנחה שלי כי אתה נראה כמו מלאך", מתאים. כי מה שיעקב רצה לרמוז לעשיו זה שכמו שהמלאך שלך, שאתה דומה לו, עלה ובסוף ירד, כך כרגע אני צריך לנהוג בך בכבוד, אך יום יבוא שאוכיח שוב שאינך מלאך. בתפילה שסוף תקופת גדולתו של עשיו תבוא בקרוב, ונזכה לחזות בבניין אריאל עומד על כנו, אמן. שבת שלום.

הודעות ועדכונים

שבת פרשת וישלח - שבת חופשית
החזרה לישיבה - יום ראשון בשעה 10:40

הורים יקרים

ניתן להקדיש עלונים ושיעורים לע"נ קרוביכם ע"ה

שיעורים קבועים בפ"ש ובמוסר מועלים לאתר כל שבוע בימי חמישי. האזנה נעימה.

תזכורת

אסיפת הורים ובנים עם כל מורי

הכיתה ביום שלישי כ' כסלו החל

משעה 17:00

נוכחותכם חיונית מאוד.

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד